

Szajol település mezőgazdaságának helyzete, aktuális feladatok meghatározása

Szajol jó mezőgazdasági és természeti adottságokkal rendelkező település, ennek ellenére csökkenő gazdálkodói létszám és a koncentráló birtokméret a jellemző.

A mezőgazdaság ágazati struktúrája növénytermesztésből és állattenyésztésből áll, ezek egymáshoz viszonyított aránya a növénytermesztés javára van eltolódva. Sajnos ezen az arányon az NFA-s földpályázatok állattenyésztést szorgalmazó feltételrendszere sem sokat változtatott.

Szajol község 121 regisztrált agrárkamaraival rendelkezik, életkori összetétele az elmúlt évekhez képest jelentősen nem változott.

A növénytermesztésben a megyei tendenciákhoz hasonlóan a vetésszerkezet leegyszerűsödött. A településhez tartozó közigazgatási területből 2400 hektár szántó, melyen az utóbbi években az összes vetésterület több mint kétharmadát a búza, a kukorica, és a napraforgó adta.

A termesztett jelentősebb növényfajok, s azok 2015-ös évi hozam adatai: őszi búza 1040ha 4,9t/ha , káposztarepce 140ha 1,9t/ha, napraforgó 530 ha 2,3t/ha, kukorica 200ha 4,1t/ha, de kisebb területeken termelnek még őszi árpat 65ha 6,2t/ha, takarmányborsót 60ha 2,5t/ha.

A betakarítás, és az őszi vetés lassan befejeződik, bár néhol még kint van néhány ha kukorica, és pár hektár búza is elvetésre vár.

Az állattenyésztési ágazatban főként szarvasmarhát, és sertést tartanak.

A település 2015-ös mezőgazdasági helyzet értékelésében vissza kell tekinteni a tavaly őszi változásokra, időjárásra is.

Az első és jelentős változás, hogy 2013-as évben Szajol külterületének egy része nitrát érzékeny besorolásba került. Itt jogszabályi rendelkezések betartása mellett kell gazdálkodni, igaz nem csak megkötésekkel jár, hanem különböző pályázatoknál plusz pontot jelent az érzékeny területeken gazdálkodók számára.

2014 őszén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara előadásokat tartott településenként a már említett nitrát érzékeny területeken való gazdálkodás feltétel rendszeréről, és a 2015-ben várható támogatások kapcsán, annak maximális lehívásának érdekében. Hangsúlyos szerepet kapott a már megszokott területalapú támogatás, az újonnan bevezetett „zöldítés támogatás”, kisgazdaságok egyszerűsített támogatása, a fiatal gazdálkodóknak nyújtott támogatás, és a termeléshez kötött támogatások. A zöldítés (hivatalosan „a környezet szempontjából előnyös mezőgazdaság gyakorlatokra nyújtott támogatás) sarkalatos pontja, az ökológiai célterület kijelölése. A jogszabály engedi sok más terület és kultúra mellett, a pihentetett területek célterületbe való bevonását, ennek sajnos kiválasztása az idei évben könnyűnek bizonyult, „köszönhetően” az ősszel kialakult belvízfoltoknak.

Több 40 év alatti gazdálkodó belépett a fiatal gazdálkodók által nyújtott támogatási rendszerbe, sokan beléptek a kisgazdaságok egyszerűsített támogatásába (3ha alatt gazdálkodók), és többen igénybe vették a termeléshez kötött támogatásokat.

Tavaly ősszel a 3D-s szeizmikus szénhidrogén kutatások esetenként hátráltatták a vetési és betakarítási munkákat, amely negatívan befolyásolta az idei év termelését. A kárt szenvedett, és azt jelző gazdálkodók kártalanításban részesültek.

Aktuális feladatok:

2015 évben indul az új Vidékfejlesztési Program. A program keretén belül jelenleg az Agrár-Környezetgazdálkodás kifizetés, és az Ökológiai Gazdálkodás támogatására pályázhatnak a gazdálkodók. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara újfent csoportos tájékoztatók tartásával könnyíti meg a gazdálkodók döntését. A településről többen jelezték pályázási szándékukat, amelyben szintén hathatós segítséget nyújt a NAK megyei és helyi szerve.

A Vidékfejlesztési Program keretén belül további támogatások kiírására kerül sor az elkövetkező hónapokban:

- üveg- és fóliaházak létesítése, geotermikus beruházás és öntözés kialakításának lehetőségével
- ültetvénytelepítés támogatása öntözés kialakításának lehetőségével,
- gyógynövénytermesztés fejlesztése
- kertészeti ágazat technológiai fejlesztéseinek támogatása

- kertészeti gébeszerzés támogatása
- terménytároló, tisztító, szárító építése, korszerűsítése
- állattartó telepek korszerűsítése, trágyatárolók építése (szarvasmarha, sertés, baromfi, juh és kecske)
- mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- fiatal gazdák induló támogatása.

Össességében elmondható, hogy 2015-ben a kezdeti nehézségek (időjárás, új jogszabályok) ellenére jó évet tudhatunk magunk mögött. A Vidékfejlesztési Programnak köszönhetően a következő években új perspektívák nyílhatnak meg a gazdálkodók számára.

Rédai János Norbert
falugazdász